

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границю:

на цілий рік . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских св'ят о год. 6-їй пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Цвірінкване калуского воробця.

(X) Ми вже згадували при иньшій нагоді, що «независимі» (а після признаня д-ра Коса і зависимі від москвофілів) рускі послы стоять в звязи з віденською газеткою «Volksstimme, Radical-demokratisches Blatt»; отже що они є дійсно радикальні, хоч сего знов відпекували ся. Від часу до часу появляють ся в сій газетці статі і вісти писані або інспіровані сими послами. Так н. пр. в 550. ч. з пятниці 15. марця появила ся там статя п. з. «Galizien — eine Schlachzizenrepublik», що не є нічим иньшим як дальшим цвірінканем калуского воробця. Ми би про сю статю й не згадували, наколи-б не погляд висловлений там про спосіб уздоровлення галицких відносин, погляд вельми характеристичний для руского радикала, котрого «Дѣло» ще недавно звало «народонцем», хоч сеї традиційної і, можна сказати, історичної назви панове націонал-демократи вже зреклись. Отже сей воробець цвірінкає, «dass für die gründliche Sanirung dieses unglücklichen Landes nur ein Mittel möglich wäre: die Einführung der deutschen Sprache auf den wichtigsten Posten in Galizien — wie Statthalter, Bezirkshauptleute, höhere Gerichtsbeamte und Staatsanwälte — mit der deutschen Beamtenschaft. Denn auf diese Weise wäre die polnische Wirtschaft nicht mehr in Galizien, sondern in Oesterreich überhaupt in einem Nu geschlagen. Eine unparteiische Landes-Regierung hätte zur Folge, dass viele polnische Machthaber eingesperrt werden müssten und dass der heute 60 Mitglieder zählende Polen-Klub nach dem nächsten Wahlkampf höchstens 18—20 Mandate haben könnte, die übrigen würden auf die Ruthenen und die oppositionellen Polen entfallen».

Був час, що посол Романчук, перейшовши після нової ери в опозицію, домагав ся установленя руского міністра, а по краєвих властях віцепрезидентів в намісництві, у висшім краєвім суді, скарбовій дирекції, краєвій раді шкільній і значно ширшого як тепер узгляднення в урядованю руского языка в судах і адміністрації. Руска суспільність все стояла і стоїть за розширенем прав руского языка в судах, урядах і школах, домагав ся, щоби Русини могли займати також визначніші становища урядові. Аж ось виривав ся в Volksstimme очевидно руский радикал і ставить цілу справу, всі дотеперішні домаганя Русинів на виворіт і бажає ущасливити Русь німецьким урядовим языком, німецькими урядниками аж до старости і прокуратора! Лишаємо вже тут зовсім на боці питанє, де подівати ме ся руска інтелігенція, коли на її місце мають бути спроваджені німецькі урядники, але як взагалі уявляє собі автор сеї статі можливість урядованя з тутешним населенем. Очевидно зітхає за тими давними часами, коли так бувало в тій думці, що тоді було ліпше. Думку сю зачернув сей радикал очевидно з кружків тих німецьких радикалів, на котрих оплески все оглядає ся калуский воробець,

на котрих підержку ахує, так як ще дуже недавно звісна масова депутация числила на поміч антисемітів і дозволила навіть збирати для себе складку між німецькою публикою на зборах у Відні. Але тут не повинен сей радикал забувати досв'їду, який зробили рускі райхсратовці 60-их і років на німецькій підержці (vide розпорядженє з 1867 про урядовий язык), не повинен забувати досв'їду, який зробили Окуневский і Тянячкевич на німецькій помочи (vide Pfingstprogramm), не повинен забувати слів др. Греґра, які він кликнув підчас бесіди д-ра Коса (спустить ся лише на Німців, то вже добре вийдете!) Однак всі ті досв'їди не научили ще нічого очевидно нашого радикала, він дальше цвірінкає ту саму пісеньку. Се-ж та сама нута, яка впливає з почуваня наших москвофілів, що посилають бурсаків бурси Ставропигійскої і Народного Дому до німецької гімназії, хоч мають під боком руску, що звертають урядові резолюції рускі, бо они написані фонетикою, а домагають ся дописи німецької або польскої. Се цвірінкване є отже зовсім по мисли тих, що не люблять своєї рідної мови, віддурали ся її і стали народними відступниками. Се зовсім по мисли тих очайдухів, що втрапили віру у власні сили і ведуть політику десперації, оглядають ся все за чужими богами, замість закотити рукави і взяти ся власними силами до уладження своїх внутрішних справ, тут в краю глядіти розв'язки і полагадження і поліпшення нашого становища. Є то сей споконвічний наліг рускої байдужности, про яку вже Нестор згадує в своїй літописи, «а хоч земля була велика і ботата, але ладу в ній не було і треба було аж Варяг прикликувати з моря, щоби княжили над Русинами». Так і тепер руский радикал заїхав аж до Volksstimme глядіти спасеня для ущасливлення руского народу deutsche Amtssprache mit deutschen Beamten! Се вже граничить з божевільністю!

Пастирске посланіє

Віпроєсв. Митрополита Андрея Шептицького

Божою Милостию і сьвятого Апостольского Римского Престола благословенієм

Митрополита Галицького, Архиепископа Львівського, Епископа Каменецкого

Вірним Епархії львівскої і каменецкої

Благодать Вам і мирі благословеніє архиерейске!

Возлюблені! Коли вже з волі Божої і розказу Сьвятійшого Отця Папи римского, котрого письмо до Вас в тім ділі написане, отці духовні що іно Вам перечитали — я став Вашим Владикою, уважаю за конечне до Вас всіх вірних моєї епархії відозвати ся і Вас словом Божим привитати.

На разі робю се тим письмом моїм, котре Вам посилаю. А коли Бог дасть, що буду посіщати ваці міста і села, тоді ближше і ліпше пізнаємо ся. Того потреба і мені і Вам. Мені для того, щоби я знав добре, чого Вам всім потреба, а як би що браковало, як тому зарадити.

Вам же потреба мене знати, щоби Ви могли за моїм голосом йти і приймати з моїх рук благодать і мир, котрий Вам Христос дає через мене. Тої ласки Божої і мира бажаю Вам з цілого серця першими словами на початку сего мого листа. Лиш тоді, коли добре Ви мене а я Вас пізнаю, справдить ся на Вас то слово Боже, котре записане в св. Евангелию о пастирю душ: «овци глас пастиря слышат, і своя овци слышат по імени і изгонит их, егда своя овци изженет пред ними ходит і овци по нем ідут яко видят глас его» Іоан. 10, 3—5. А по нашому то так: Вівці чують голос свого пастиря — а він їх кличе по імени і гонить їх на пашу; а як свої вівці вижене, то перед ними йде, а вівці за ним ідуть, бо пізнають его голос.

Так мають, після науки Ісуса Христа, вірні християне знати голос свого пастиря і слухати его. Так має душпастир знати своїх вірних, і бути їм провідником.

Цілим серцем бажаю бути для Вас добрим пастирем, і буду над тим працювати, щоби колись бути в силі сказати о собі, що і Христос сказав: «і знаю моя і знают мя моя» Іоан. 10, 15. Знаю я своїх, а они мене знають. Тож все буду як найбільше до Вас зближати ся, як найчастійше з Вами говорити, як найбільше пізнавати всі обставини вашого житя. Буду часто до Вас проповідати і все о те дбати, щоби Ви всі мене добре пізнали. Але нім пізнаю Вас у Вас самих, нім зможу до Вас приїхати, мине досить часу. В моїх епархіях є до двох тисяч сел і над мільон душ, тож годі мені нараз у всіх бути. Тимчасом проте пишу сей лист, щоби Ви всі мали нагоду почути, що Вам пишу, і від мене довідати ся, що Вам яко ваш душпастир Архиерей приношу, і чого в заміну за то від Вас домагаю ся.

Сей лист скажу видрукувати в осібній книжочці для того, щоби Ви могли не лиш послухати, як Вам его будуть в церкві читати, але як хто з Вас письменний, щоби міг его і собі і иньшим читати; а по 3 книжочки посилаю до кожного села, а отці духовні, дадуть їх письменним.

Як я був єпископом в Станиславові, я таких листів, як ось сей, кілька написав і так само як тепер просив моїх братей, вірних моєї епархії, щоби з увагою єї листи самі собі читали. В тих листах я представив не одну науку І. Христа, котру знати християнам конечно потреба. То, що я як єпископ Станиславівский до своїх вірних писав, все то днесь і до Вас відносивь ся. Ви мені днесь стали так само улюбленими в Бозі, як они були і мимо розлуки не перестали бути. Тож і ті листи, що я до вірних Станиславівскої епархії писав, колись Вам дам, щоби і Ви могли їх собі читати.

Дуже було мені прикро з вірними Станиславівскої епархії пращати ся, бо я з ними живив ся і привязав ся до них цілим серцем. Днесь для мене потіхою, що так само як в Станиславові, так у Львові знайду в Вас тільки серця і звчливости, тільки любви, кілько я там від них зазнав. Бо так само як там до них, так тепер і до Вас приходжу з вітківським серцем, котре так рве ся до праці для Вашого добра. На самім дні мого серця, в самій глибокій моєй душі нема иньшого бажаня, нема иньшої волі, як вашого добра.

Не знаю я иньшої любви, не знаю иньшої ціли, не знаю иньшої праці, не знаю иньшого

добра свого, лиш хвалу Бога на небі, а на землі ваше добро.

Тож я себе певний, що так як в Станиславові так і поміж Вами хвала Божа і Ваше добро буде провідною гадкою цілого мого життя, і ніколи не зможу нічого зробити, що би тому добру спротивило ся.

Невний єсьм і того, що стаючи перед Вами з знаменем Ісуса Христа в руках, зберу Вас коло себе, і поведу дорогою, котрою Христос веде до ліпшої будучности. Я певний, що стяючи поміж Вами і зближаючи ся до Вас з повною готовостию і житє своє за Вас положити, і душу свою за Вас передати, і кров свою пролати, знайду у Вас серця зичливі, і заслужу на вашу любов. Я певний, що говсячи до Вас з чувством і любовию матери, що кормить, гріє свої діти, і сам відчуваючи все то, що Вас болить і тішать, знайду дорогу до ваших сердець. Почуєте, порозумієте моє слово і піддете дорогою, котрою за І. Христом поведу Вас.

Днесь вже зачинаю бути вашим провідником на ціле життя. Тому з саміснького початку хочу зачати.

Як-раз коли се пишу, неділенька свята, неділя Закхея; і сонечко на небі так красно світить та усміхає ся, мов би само до церкви запрашало.

А я собі в мисли так міркую, що я зайшов таки до хати кожного з Вас з осібно, щоби Вас днесь до церкви і до Бога запровадити. Сам хотий би я рад був у кожного з Вас гостити і кожного до Бога провадити, то сего не зможу, бо Вас всіх за много.

Як я не можу, тонай же сей лист, що го Вам пишу, так в неділю рано загостить до вашої хати, най він за мене Вас до церкви поведе. І не дивуйте ся, що я аж до вашої хати зайшов; я для того так зробив, бо мені кожда душа християньска мила і кождий з Вас, чи псьменний, чи ненисьменний, чи молоді чи старі, чи багаті, чи убогі, однаково дорогі, і всім однаково добра і ласки Божої бажаю.

А навіть і такі мені дуже дорогі, котрі грішниками. Не один може, як се почує, подумає собі, що може і не радо я би до его хати прийшов. Так міг би собі може подумати якийсь піяк, що до церкви ніколи не ходять, що від давна не сповідав ся, що на отця духовного різні річи виговорював, що читав книжку недобрі против віри та науки І. Христа. Так подумає собі може і чоловік, котрий би мене і не радо в своїй хаті видів, бо встидав би ся всяких непорядків, які би я там знайшов: сварні, незгоди, проклонів тяжких, забобонів, ворожбництва та всяких иньших гріхів.

Гей, гей, братя мої милі! Власне до таких я би рад найперше пійти, бо таких потреба мені перед всіма иньшими ратувати. Они мені тим дорозні, чим суть в більшій біді душевній; а чим хто бідніший тим мені дорозній. Від багатих дорозні убогі, бо їм потреба помочи та ратунку, а з всіх бід і нещастя світа нема більшої, як така біда душі, таке опущене, занедбане ся, такий упадок, як той, в котрім християнин находить ся через всілякі тяжкі гріхи.

Праведні і добрі християне мені дорозні, бо Богу миліші, а мені ближні. Ліпше розуміємо ся і моє слово охотнійше приймають і шісля него живуть.

А грішники через то дорозні, бо в більшій біді більшої потребують моєї помочи та ратунку.

І не дивуйте ся, що я зачинаючи давати Вам провід християньского життя, зайшов аж до вашої хати.

Коли мій Пан І. Христос Наш Найдорозній Спаситель так робив і робить, якжеж би я, Его слуга, міг інакше робити! Нема такої душі, о котру би Христос не дбав і до котрої би Сам не приходив, щоби ю до Бога кликати.

Ласкою своєю рад би прийти до кожного серця. Як найде двері серця отворені доброю щирою волею чоловіка, то ласкою входить до серця; а як двері замкнені, то стоить перед дверми серця і чекає, аж християнин отворить Му двері свого серця і прийме Его до себе в гостину.

Так приходить І. Христос в Причастію святим до кожного християнина з осібно, щоби его житє освятити та до Бога допровадити.

Ось і в нинішнім Євангелию Неділі Закхея, коли се пишу, святий євангелист Лука оповідає, як то І. Христос, коли жив еще поміж нами, зайшов до хати одного грішника, що Закхеєм називав ся.

А було то так:

Переходив І. Христос через одно село. І як все, так і тоді много много людей за І. Христом йшли та товпили ся коло Него, щоби почути, що говорить і видіти всякі чуда, які робив. А мешкав в тім селі Закхей митар — що неодної може кривди людскої допустив ся. Був він малим та не міг дотиснути ся до І. Христа; а конче хотів Его бачити. Шож робить? Вилазить на дерево, щоби з гори побачити І. Христа. Як-раз Ісус Христос переходячи, зближає ся до того дерева, очи на Закхея підносять і каже: «Закхею, спіши ся, злізай з дерева, хочу днесь у тебе гостити». Утішив ся дуже Закхей з такої ласки Христової. Приняв Ісуса, як міг найліпше, а щоби Му показати вдячність, так каже: «Господи, як я коли в чім людий скривдив, то все винагороджу, і в четверо віддам, і половину свого майна дам убогим». Так як І. Христос робить, так мусить робити і Его слуга.

Тож я зайшов поміж Вас, вступив до вашої хати та засів за столом, а Ви мені можете за всі свої справи оповідати. Еще до церкви час, то нім задзвонять, поговоримо собі і дещо Вам витолкую і розповім.

(Дальше буде).

3 країни нужди і здирства.

3 Косівського.

(Засвідчення для женихів).

Що той мужик мусить на своїй шкірі перенести, того не списав би і «на воловій шкірі». Кудя не ворухне ся, плати, тай плати, тай ще раз плати, «бо дурний мужик на те є, щоби платив». Хочу ту дещо сказати за непотрібні драчі в приводу вінчаня. Майже всі святиєники, говорю за Косівске, відсилають женихів по «засвідчине» до староства, що їм зі згляду на приписи війскові вільно женитись — без згляду на то, чи той мужик-жених має книжку військовою, чи евентуально платить військову такеу. В косівскім старостві є такі писарчуки, котрі лише на те ждуть, бож мужик заплатить найменше 2 кор. (а платить 4 і більше кор.) за набазгане поданя, на котре мужик лінить ще стемпель за 2 кор., давнійше 1 кор. Таке поступоване можна ще найделкатнійше назвати «нефайним».

Нефайно оно, що духовні дають собі свідочтво, що не знають, кого можна, а кого не можна зі згляду на приписи війскові вінчати, хоть се буває частійше предметом нарад на соборчиках; — нефайно оно зі сторони староства, що не прикоротить здирства писарчуків, а коли вже зайде конечність, то такі справи повинні безплатнополагоджуватись. Та ба! захотілось ще мені от чого в Косівщині! Я навіть підозріваю, що є якісь нечисті духи, котрих з Косівщини позбутись годі, бо мають свого Ашмодея в повіті, а котрі за тим агітують, щоби за такими «позволіннями» до староства ходили. Се вношу з того, що м. р. прийіс мені один жених таке «позволіне» зі староства, а коли я его спитав, хто его справив за тим і кілька се коштувало, відповів: «вїйт, і дав сми 2 зр. від руки, а 1 зр. на стемпель». Сего року знову післав я за картою до суду для малолітної сироти, а що в таких случаях мусить іти і жених, то хтось по дорозі справив жениха за таким «позволінем» до староства в Косові, «бо се важнійше» — і гуцул маючи Militärpass, заплатив рівно за «позволіне» 4 кор.!

(Конскрипция в Кутах).

Здаєсь один і той самий кореспондент чіпавсь «як сліпий плота» конскрипції в Кутах — то в «Przegląd-і» і «Przedświt-і». За кореспонденцію в «Przegląd-і» дістав уже належну відправу в «Руслані». Кореспондент той «і вусом би не моргнув», коби конскрипцію в Кутах був дістав який польский повніст (може і він сам за сим забігав), але що то дістав случайно Русин, а до того ще інтелігентний та чесний, то «hejże na Soplicę». Гаїзаєсь кореспондент, що

комісар конскрипційний в Кутах брав по 60 с від аркуша. Таж сї гроші брав чоловік інтелігентний. А чомуж кореспондент не лютує на тих недоуків, котрі неукінчивши і другої нормальної, таку саму платню побирали! А вирочім високість платні від конскрипційного аркуша означував сам ц. к. староста.

Так само безпідставними є жалі кореспондента, що карано тих, котрі подавали неправдиве число домашних зьвірат. Видко, кореспондент боїть ся зарівно правди як і святої води. По других краях між людьми інтелігентними за се дали би похвалу, а у нас? В моїх дописях про конскрипцію я доказав, як оціняє заграниця конскрипцію в Галичині. І справедливо, бо коли треба пристроюватись до вимогів таких кореспондентів «Przegląd-у» і «Przedświt-у», то ціла конскрипция в Галичині не варта «і фунта кляча». А що конскрипция в Галичині «не варта і фунта кляча» доказую між иньшим і тим, що дісталась пр. такому совісному чоловікови як Кароль Коліньскі, суспендованому громадскому писареві в Жабю (але не ц. к. старостою в Косові тільки аж виділом кр.), котрий отримавши яко komisarz konskrypcyjny конскрипцію в Устериках, Бервінковій і Хороцевій, переводив ще конскрипцію і в Жабю, а получивши ту конскрипцію ц. к. комісар п. Лопушньский певно дав лише свою апробату, — бо що там якась конскрипция: грунт—гроші за ню, аби було хоть в часті поплатити чим шкоду, зроблену в шинку в Вижици в стані мертвецько панім. Чому за Кароля Коліньского не згадує «Przegląd» або «Przedświt»?

За таке переведене конскрипції, як в Кутах, кождий дбалій о правду може бути тільки вдячним комісареві конскрипційному. Я зі своєї сторони зробив бим тому комісареві конскрипційному один закид — а то сей, що в рубриці «осли» треба було товстою одинцею (1) зазначити, що такий один осіої перейшов в Кутах з XIX в XX століть — дав би Бог, щоби лише на оказ...

3 політичного поля.

Діяльність т. зв. руского клубу в віденськім парламенті зазначила ся, по неудачнім виступі д-ра Коса, двома інтерпеляціями пос. Яворского. Одна інтерпеляция дотичила справи духовного патронату, а друга поданої Czas-ом вісти про податкові залежности в львівскім магистраті. Впрочім, — як пише «Діло» — «руский клуб тепер, коли парламент зачинає трактувати ся на серію, має виступити також з позитивними внесеннями, як і зачинає ставити більше інтерпеляцій, скоро правительство бере ся до давання відповідей. Він бере ся притім враз із польскими селянами не тільки за спеціально рускі але і взагалі за краєві, а іменно людські справи, як се доказують н. пр. інтерпеляції Романчука і Брайтера в справі арештованя чи придержана в день виборів Реваковича, о. Кипріяна і Вуйціка, і інтерпеляция Романчука та Яворского в справі маніпуляцій податкових у Львові. За те інтерпеляції Брайтера в справі удекорованя ексцеленції Яворского руский клуб не підписав, бо він зі свого становища не може мати нічого против того, щоби польске «коло», замість фактичних і для Русинів може некорисних концесій, діставало ордері і иньші відзнаки та титули для своїх членів і нечленів. Задля лучшего припильованя справ, руский клуб поділив роботу межі своїх членів, а іменно: п. Василько має займатись буквиньскими справами, Яворский справами духовенства і урядників, Кос справами конскрипції і виборів, Король справами громадскими, Романчук шкільними, Брайтер справами праси і товариств та зборів, а крім того кождий тими справами, які належать до комісії, котрих кождий єсть членом. Що-до предложеня правительству певних постулатів, о чім згадували часописи, то се може наступити тоді, коли буде до сего відповідна ситуація». — Коли дальше «руский клуб» буде іти в сердечних обіймах з радикалом Брайтером та з москвофілем Королем, то треба сумнівати ся, чи взагалі коли-небудь для «руского клубу» наступить відповідна ситуація для ставлення позитивних постулатів...

При бюджетовій розправі в німецькій парламенті вивязала ся «польська дебата» при позиції диспозиційного фонда для президента познанської провінції. Пос. Яжджевський жалував ся на переслідуване Поляків пруским правительством. Міністер Мікель заявив, що політика правительства супротив Поляків опирає ся на національних чувствах Прусаків і тому зміна тої політики була би великою похибкою. Супротив польонізаційних змагань треба постійно скріпляти німецький елемент. До сеї цілі служить також фонд на німецький театр в Познані. Поляки жалують ся, що їх бойкотують. Бойкот розпочали самі Поляки. Німці мусять боронити ся. Поляки хочуть відорвати ся від Прус, але се їм ніколи не поведе ся. Коли би ми були переконані — говорив Мікель — що Поляки є вірними німецькими підданими, то ми поступали би з ними лагідно, як жадна інша держава. На закид, що правительство не додержало даної Полякам обіцянки в язикових справах, бексідник відповідає, що рівних прав може домагати ся лише той, хто показує рівне привязане до держави. Як довго Поляки не привикнуть до того, що они є німецькими підданими, так довго відношення не змінять ся. — Диспозиційний фонд президента познанської провінції на підпиране німеччини у східних провінціях, ухвалено.

Англія вору́жає ся. Не лише, що ухвалила нові суми на полки охотників та нові підводні лоди, але розпочато там широку акцію за введенням загальною обов'язуючої військової служби. Клич «Англія під ору́жем» здобув собі прихильників навіть переважної більшості лордів, які прямо зажадали переіменувати вербункового систему на бранковий. Для сеї справи скликано вже навіть коронну раду, а на ній лише Сельсбері і Бальфур промовляли против реформи, головню побоюючись, щоби молодіж не емігрувала з краю, — а всі інші станули по стороні загального обов'язку військової служби. Причину до такої переіменувки поглядів в Англії подає передовсім справа нікарагуанського каналу, яким Америка хоче перетяти свій континент в місце недокінченого папамського каналу. Щодо того нікарагуанського каналу існувала давня англо-американська умова, так звана Клейтон-Бульверська, яка перед кількома днями була предметом нарад вешингтонського сената. Отже референт-сенатор Морган сказав про сю умову так: Сполучені Держави надіяли ся від давня, що Англія зрече ся прав, які впливають на сеї умови, але она воліла мовчати, думаючи очевидно, що мовчане є золотом в сїм случаю, повеже нікарагуанський канал, коли повстане, відбере часті доходів, які Англія тягне з суецкого каналу. Она промовляє до наших чувств при всякій нагоді, про племяну кривдність з нами, думаючи, що за солодкі слівця заплатимо їй нашими інтересами. Але ми не зробимо їй сеї приємности, а коли она поважить ся увійти з нами в зачіпку, то скоро переконає ся, що зможемо против неї виставити стілько жовнів, кілько горожан віддало свої голоси на Мексиканця (660.000). А коли війна скінчить ся, Англія побачить, що на завсїгди зірвали ся звязи, які лучать престол льондонського короля з Індією, Канадою і Австралією і що ціла сила Великої Британії становила лиш одно велике ніщо. Про імперію мріють в Лондоні, а не думають про те, що коли нам не стане терпеливості, ми розтріскаємо сї забаванки і тоді король Едвард VII. буде володаром лише власного острова.

Супротив сеї зневаги ціла англійська преса піднесла оклик «Англія під зброєю», а Times висказує ся ось як: Хто вже нас не легковажить? Росія нас зовсім ігнорує, Німеччина казує нам ласкаво свою приязнь, доки не набуде нових кораблів, Японія чемно дякує нам за жертвовану собі спілку, Сполучені Держави кидають нам в ноги імпертиненції. А чому? Тому, що добре є уміти хапати склади угля, вистворювати багато товарів, щоби їх розвозити по світі, борювати ся майже два роки з Бурами, але далеко ліпше є мати кілька мільонів жовнів. Прецінь в тім є тайна поведження Росії і Німеччини.

В Китаю союзні держави тільки виглядають нагоди, як би одна другу змогла випередити в кориснішій заключеню умови з китайським

правительством. Як показує ся, то за приміром Росії постановили всі інші держави ділити ся китайською землею. І так, як зачувати, перша Німеччина постановила забрати провінцію Шантунгську, в котрій лежить німецька посілість Кіачов і часті провінції Печілі. — Японське правительство повідомило Лігунчана, що коли Китай підпише договір з Росією в справі Маньчжурії, то Японія зажадає для себе таких самих уступок в провінції Фокієв, положеній на против японського острова Формози. — Англіїці забирають свої войска з Печілі і висилають їх на полудне до Шангаю і з того догадують ся, що они хотять забрати долину ріки Янцекіян. Французи також перевозять свої войска на полудне до своїх посілістей в Тонкинї, котрі граничать з великою і багатою китайською провінцією Юннан, на яку вже від давня Французи ласо споглядають. І так з великих і торжественних вневнень, що ніяка держава не возьме ні пяди китайської землі, готові європейські цивілізатори розшматувати цілу державу на кусні. Одна Америка дуже сильно против того протестує, але — як кажуть — лише тому, що завчасу не вигляділа для себе доброї добути і не має вже що брати і звідси той удаваний гнів на хижацтво європейців. Що так мусять бути, доказує найліпше відпущка американського посла в Пекіні, Конджера, котрий вже вийав з Пекіну, за то, що дав себе другим послам піддурити, так що Америка вийшла з китайської хапати з порожніми руками.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В середу: гр.-кат. Евфрема; рим.-кат. Теодозій. — В четвер: гр.-кат. Теофілякта; рим.-кат. Венедикта.

— **«Соколики».** В четвер дня 21. с. м. відбуде ся п'яте в ряду аматорське представлене, устроєне заходом артистично-технічної секції тов. ім. І. Котляревського у Львові в сали «Міського Касина» (ул. Академічна ч. 13.). Відгравано буде комедія в 4 діях Гр. Цегляньського «Соколики». В антрактах концерт оркестри 80. п. п. Початок о год. 1/2 8. вечером. Ціни місць: фотель 1 зр., крісло I-рядне 70 кр., крісло II-рядне 50 кр. Вступ на сально 30 кр., для учеників 20 кр. Заравом звертаєсь заряд секції до Ви. Публіки а особливо до мушії з просьбою, щоби в льокалі касина так на долині як і на горі не ходили в капелюхах і не курили. Осібна комната до куреня находить ся на першій поверсі. Заряд звертаєсь лише тому публічно в тії справі, бо виділ касина винаймаючи сально, поставив таке услівє, а тим більше що видрукував навіть таблиці з такими оголошеннями, які на жаль, як показало ся на посліднім представленю, нічо не помагають. — Білетів дістати можна в тов. Руска Бесіда, ринок ч. 10, I. а в день представлення від 6. год. при касі.

— **Тарасові обходи.** В руській дівочій Інституті в Перемишлі відбудуть ся в четвер дня 21. с. м. вечериці з такою програмою: П. Вступне слово виголосить О. Д. 1) Вахнянин: «Живем» хор в супроводі фортепяна. 2) Шевченко: «Думи мої» віддекл. З. Ш. 3) Шевченко-Кішакевич: «Калина» баллада на хори, сольо попароно і оркестру. 4) Двожак: «Славянські танці» фортепяні на 4 руки З. Л. і М. Ш. 5) Кішакевич: «Хвилями» — слівцями хор в супроводі оркестри. 6) Шевченко: «Кавказ» віддеклямує Е. М. 7) а) Фріман: «Колісавка», б) Віотті: «Концерт ч. 22, I ч.» сольо скрипкові в супроводі фортепяна п. Л. 8) Гора: «Концертна увертюра» відграє оркестра 9. п. п. П. Вечериці, 2. акт з опери «Назар Стодоля» — слова і музика Ніциньського. На закінчене живий образ. — Початок о 6 1/2 год. вечером. Ціни місць: крісло 1 К., вступ на сально 50 сот. Дохід призначений на побільшене шк. бібліотеки і габінетів. Жертви приймась з подякою.

— **Консолідаційний-народовець (!)** др. Окуневський, адвокат з Городенки, засновує в Городенщині читальні Качковського. Дізнаємо ся про се з вчерашнього «Галичаніна», який доносить, що пос. др. Окуневський був при отвореню читальні Качковського в Оліві, а навіть вибрано єго там на зборах председателем.

— **В справі водного каналу в Галичині.** Депутация зложена з президента д-ра Малаховського, проф. Глобінського і Давсєвського, виїздить завтра до Відня в справі зміни проєктованого каналу между Сяном а Дністром. Правительство предкладає, щоби канал йшов зі Судової Вишні через Рудки до Дністра, полишаючи Львів на боці. Депутация має предложити міністерству інший план каналу, іменно, щоби він зі Судової Вишні йшов на Львів і звідси звертає ся на полудне до Дністра, бо полишене Львова на боці могло би єго наразити на страти.

— **Вислід спису населеня в Австрії.** В Відні обчислено вже загально число населеня поодиноких країв Австрії, а вислід подаємо отгуг:

	Число населеня в 1900. р.	Число населеня в 1901. р.	Приріст за остат. 10 літ.
Галичина	6,607,816	7,295,538	687,722
Чехи	5,843,094	6,318,280	475,186
Австрія низша	2,671,799	3,086,382	424,583
Моравія	2,276,870	2,435,081	158,211
Стирія	1,282,608	1,356,058	73,350
Тироль	812,694	850,062	37,366
Австрія визша	785,831	809,918	24,087
Буковина	646,591	729,921	83,330
Шлеск	605,649	680,329	74,880
Дальмація	527,426	591,597	64,171
Країна	498,958	508,348	9,390
Каринтія	361,008	367,344	6,336
Істрія	317,610	344,173	26,562
Горичія і Градище	220,308	232,338	12,030
Сольногород	173,510	193,247	19,737
Триєст з округом	157,466	178,672	21,206
Форальберг	116,073	129,816	13,743

Разом 23,899,413 26,107,304 2,211,791
Загальний приріст населеня в Австрії є корисніший як в Німеччині, бо коли в Австрії виносить 9.3%, то в Німеччині лише 7.78%. Щодо поодиноких країв то процентний приріст населеня так представляє ся: в Низшій Австрії 15%, потім слідує Триєст з округом 13.5%, Буковина 12.9%, Шлеск 12.4%, Сольногород 11.4 і Галичина 10.4%. В Чехах приріст населеня виносить 6.9%. Найменший приріст населеня вказують Країна (1.9%) і Каринтія (1.9%).

— **Нечесний.** До капеляна митрополитальної Капітули львівської, о. Головки, прийшов оноді якийсь мушчина по свідочтво убожества. В передпокою, де незнакомий чекав, висіло пальто о. Сосенка, який був під той час в канцелярії капеляна. Коли о. Сосенка вийшов, не застав вже ні незнакомого ні свого пальта. Видко, незнакомий арештував в свідочтва убожества, а вдоволив ся пальтом.

— **В зжидоватілім будапештєнсьім університеті** розіграла ся вчєра борба между католицькою молодіжкою а жидами. — Як звісно студенто-католики вже давніше домагали ся, аби в викладових саях університету висіли крести. Сему супротивив ся універс. сенат і угорський міністер просвіти. Мимо того вчєра студенти-католики вийшли рано перед викладами до саль і позавишували крести над катедрами. Присутні в одній зі саль жиди запротестували против поступованя католиків і настала біятка. Аж деканови правничого виділу повело ся утихомирити студентів. Студенти-жиди вислали депутацию до президента міністрів, Селя, і до міністра просвіти, а сї прирекли, що не допустять в будучности до демонстрацій(?).

— **Розрухи студентів в Москві** — як доносять до «Berliner N. Nachrichten» — розширили ся також на робітничі верстви і перейшли розмірами всі розрухи, які доси приключили ся на російських університетах. Студенти і робітники забарикадували ся на одній з улиць Москви і боронили ся з поза них проти війска. Треба було ужити оружя, аби вигнати студентів з їх захорони. Опісля через пять днів генерал-губернатор вел. князь Сергій не показував ся на улиці, аж поки з помічю цілої залогі Москви не привернено в місті спокій.

— **Щедрий дарунок.** З Нового Йорку доносять: Шеф сталювого картеля, Карнеті, заявив, що жертвує зарядови Н. Йорка 5,200,000 долларів на устроєне публичних бібліотек, если місто побудує на ту ціль 65 домів і зобов'язе ся платити річно пів мільона долларів на удержане бібліотек. Під тими самими умовами зобов'язав ся Карнеті дати містоу Сан Льюа мільон долларів на публичні бібліотеки.

— **Шукають спадкоємців.** Володислав Більський, в Петербурі (ул. Садова ч. 120) пошукує спадкоємців майна по бл. п. Марії Гонзаго-Павлічинській, вдові по дійсним совітнякови стану. Спадкоємцями є: Цецилія, дочка Вавжинця, вдова по Вікторі Авендик, і єї дочка Антоніна зам. Шелеховська. Обі мешкали давно в проскуровськім повіті подільської губернії, а пізнійше переселили ся до Галичини.

— **Божевільний президент.** До французьких часописів доносять з Мексика, що тамошний президент, Порфірію Діаз, збожеволів; єму здає ся, що на него нападають розбійники. З політичних причин довго укривано недугу президента. Правительство побоює ся вибуху революції.

— **Упертий баптист.** Молодий Француз Гутандіє, який належить до секти баптистів, дістав ся перед двома літами до війска. Як відомо, баптисти уважають всяке убиство чоловіка гріхом, асилаючи ся на Божу заповідь «не убий». Тож і п. Гутандіє відказав ся носити братоубійчу пухавку та ніж, себ то карабін і багнет. Війсковий суд засудив єго за непослух на два літа вязниці. Гутандіє відсидів кару, потім приділено єго до кінного полку піхоти Баптист заявив знова, що єму совість не позволяє носити братоубійче оружя. За се суд покарав єго знова дволітною вязницею. Однак фанатиком заопікував ся міністер війни і приказав перене-

сти єго до канцелярії генерального штабу, де Гутандіє буде воювати пером а не карабіном.

— **Дрібні вісти.** Президія краввої дирекції скарбу іменувала Омеліяна Твардєвичя канцелістом в XI кл. рангі. В Волі Юстовській коло Кракова увязнено поштового експедитора Онуфрія Роздольського за дефравдацію 1.500 корон. — Бурмістром місточка Угнева зівстав вибраний Іван Дорошинський, міщанин. — Срібну бранзолету, найдену в сали «Народного Дому» по Шевченківських вечерницях, відобрати можна в адміністрації «Дѣла». — «Dziennik Polski» від 1. цвітня буде виходити два рази денно.

— **Гумористичний кутик.**

Виймок між лікарями.

— До нашого міста приїздить знов один лікар. Я би всіх тих шарлятанів повиганяв за рогачки міста!

— Я так само жадному з них не вірю. Але прецінь одному докторови я буду дуже радий, як загостить до нас.

— А то якому?

— Др. Іванови Гриневецкому, директору руско-народного театру.

— Ба, тому і я радий, бо він хоче, щоби ми ще ту на землі трохи веселили ся, а не аж в небі.

Практикам.

Лише сто винних пустити безкарно, чим засудити одного безвинного.

Наука, штука, література.

— **Осип Маковей: НАШІ ЗНАКОМІ.** (Начерки). Заходом К. Студинського. Львів. 1901. Накладом А. Хойнацкого. З друкарні В. А. Шийковського. Стр. 139 + 2, 8°. В сій книжці містять ся знамениті гуморески Маковея, що були печатані в наших фейлетонах. Ціна елегантно опрацьованого примірника дві корони, з поштовою пересилкою о 30 сотиків більше. Набувати можна в Староніжнійській книгарні у Львові, ул. Руска, ч. 3.

— **Газета господарска** (півмісячник) ч. 3. появилася в друку і містить дуже цікаві розвідки для хліборобів. Річна передплата випосить 5 К. 50 сот. Адреса Редакції і Адміністрації: Львів, ул. Бічна-Крижова ч. 5.

Телеграми.

Відень, 19. марця. Горівчана комісія відбула вчера два засідання в присутності міністра скарбу Вем-Баверка.

Берлін, 19. марця. Німецький цїсар находить ся в добрім стані здоровля. Рана вже засклепилася і пухлина на лиці уступила, хоть ще не зовсім.

Капштат, 19. марця. Передвчера захорувало на чуму 9 осіб, а між ними 3 Европейців.

Льондон, 19. марця. Бюро Райтера доносить: Заграничні послы в Пекїні нараджували ся знов над справою покараня китайських урядників. Російський посол заявив ся рішучо против дальших кар смерти, кажучи: Скорше я дав би відрубати собі праву руку, чим би ми мали згодити ся на нові вирокы смерти.

Льондон, 19. марця. З Шангаю доносять, що американський посол Конгер, перебуваючий там в переїзді, висказав ся досить скептично про мирові переговори з Китайцями та висказав гадку, що не можна надїятися на поворот двора до Пекїна, доки звітам не уступлять війска союзних держав.

COLOSSEUM Ernesta Thorna,

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонішна.

Програма від 16. до 31. марта 1901.

При співучасті військової музики 80 ч. р.

1) Увертура. 2) Miss Bertolotti жонглерка на кружляючій кулі. 3) Mr. & Mme Cavanna ексцентр трансформацийна двійка. 4) Daniel i Miss Betti, екслібрети. 5) Les' Aubert tourbillon танцери. 6) Freeze Brothers, кугляри з 32 тамборинами. 7) Les Gardenias, феноменальне гімнастичне routouri. (10 минут павзи). 8) Орхестра. 9) Miss Ella зі своїми львами. 10) Conchitta іспанська танцерка. 11) Mr. Carlo Benedetti, медична загадка. 12) Mc. Lusky's, ексцентриці і арабські скакуни. 13) Орхестра. 14) Signor Luigi Cavanna в своїй комедії. Зміст. Прольот. Комісар. Jole, его жена. Зефірін. Слуга. Жандарм. Всі особи представляє п. Luigi Cavanna. 15) Комічна пантоміна Tramp, труни Gardenias. — Початок о 8. год. вечером.

Що дня велике представленє. В неділю і сьвята два представлення. Що пятниці High Life представленє. Білети вчаснійше можна замовляти і набути в конторі Пльона, при ул. Кароля Людвига у Львові.

Colosseum ogrіte 12 газовими печами.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕР“

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

одиноке руске товариство асекураційне, обезпечє будинки і всі предмети движимі против огневих шнід.

«Дністер» припоручил Прєосвящ. Ординаріати Всєч. Духовенству і вірним всіх Епархій.

Фонди гваранційні «Дністра» з днем 31. грудня 1900.

Фонд резервовий	311.540	кор.	11	сот.	} разом 520.406 кор. 65. сот.
Резерва премій	171.942	»	—	»	
Резерва спеціальна	6.000	»	—	»	
Фонд емеритальний	30.924	»	54	»	

Тарифи «Дністра» умірновані. Надвжжка річна роздїляє ся між членів в формі зворотів. За рік 1900 дістають члени 8% звороту в премії.

«Дністер» виплатив до 31. грудня 1900. відшкодовань 2.120.834 кор. Шкоди ліквідують ся безпроволочно в присутності Делегата і 2 членів.

Поліси «Дністра» приймають при позичках гіпотечних: Банк кравий і Каса ощадности у Львові, Коломиї, Самборі, Долині, Снятині, Городенці, Терєбовлї, Заліццях, Городку і Богородчанях.

НА ЖИТЕ треба обезпечитись тільки через «Дністер» в Товаристві взаїмн. обезпеч. в Кракові; з таких обезпечень через «Дністер» їде часть провізії на рускі публичні добродійні ціли; поліси і квіти видає Краківське Товариство рускі.

«Дністер» пошукує спосібних агентів, особливо селян господарів в окрестностях, де ще нема блявко агенцій «Дністра». Агенти заробили вже 274.964 кор. провізії.

Зголошеня о агенції треба вносити до Дирекції у Львові.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра»

Від огню обезпечайте ся тільки в «Дністрі».

На жите обезпечайте ся тільки через «Дністер».

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова			
посп.	особ.			посп.	особ.				
приходить о годинах				відходить о годинах					
1-35	6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня		2-55	6:25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава			
	6:20	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станіславова			6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний			
	6:46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк.			6:43	» » дв. Підзамче			
	7:45	з Янона			6:55	до Станіславова, Пдвисокого, Потутор			
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче			8:30	8:40		до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	8:00	» » на дв. головний			2:55	9:00	до Скольного, до Лавочного (1. лпн. до 15. вер.		
	8:05	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия			9:15	до Янона			
	8:15	з Сокала, Рави рускої			9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.			
	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.			9:42	» » дв. гол.			
	11:45	з Ядослава і Любачова			10:20	до Чернівців, Станіславова			
	11:55	зі Станіславова (Кересмезе, Потутор)			1:25	до Сокала, Белаци, Рави рускої і Любачова			
	12:55	з Янона			2:15	до Янона від 1. мая до 15. вересня в неділі і сьвята			
1:15	зі Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.		3:05	до Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і сьвята					
2:20	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)		3:15	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.					
2:35	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.		3:26	до Янона щоденно від 13. мая до 16. вер.					
2:35	5:40		до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.		3:30	до Ряшева, Хирова, Любачова			
5:45	з Кракова								
1:45	5:56		з Чернівців, Іцкан						
		6:00		з Сокала, Белаци і Любачова					
Ніч									
8-40	2-31	12-20	7:24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)		2:51	6:10	до Станіславова	
			8:28	з Янона (від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.)			6:13	до Янона від 1. мая до 15. вер. т. в дні 6. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно	
			8:50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.			6:30	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)	
			9:23	з Янона щоденно від 1. мая до 15. вер.			6:50	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
			9:45	з Кракова (Відня, Берлина), Ясла, Розвадова			7:10	до Тернополя дворець головний	
			10:00	з Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор			7:33	» » дворець Підзамче	
			10:15	з Лавочного (Пешту) Хирова			7:25	до Сокала і Рави рускої	
			10:12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.			7:48	до Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і сьв.)	
			10:30	» » на дв. голов.			9:12	до Янона від 1. мая до 15. вересня	
			12:05	зі Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.			10:40	до Чернівців і Іцкан	
			3:12	з Підволочиск на дворець Підзамче			10:50	до Кракова, Відня, Варшави	
			3:35	» » на дворець головний			11:00	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
ЗАМІТКА: Пєра нічна числїть ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.									
Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Країцких ч. 5) удїляє пояснєнь в справахє залізничних, продає білети вського рода і розклади зди.									